

Đề bài

Nhân vật Thúy Kiều
trong tác phẩm
truyện Kiều của
Nguyễn Du có lòng:
Hiếu nghĩa đủ dường,
nhân cách trong sáng.
Em hãy chứng minh.

Bài làm

*Trăm năm trong cõi người ta
Chữ tài chữ mệnh khéo là ghét nhau*

Mở đầu tác phẩm truyện Kiều của mình, Nguyễn Du đã viết như vậy. Ông viết cho người con gái tài sắc vẹn toàn nhưng lại có cuộc đời đầy gian truân đau khổ. Đó là Thúy Kiều. Nàng hiện thân của những gì tuyệt vời về tài sắc, về nhân cách trong sáng, tấm lòng hiếu nghĩa mọi bề không bao giờ thay đổi dù cho cuộc sống đời mình đầy những con sóng lớn vùi dập thân xác và tâm hồn. Điều đó được thể hiện rất rõ ràng trong suốt chiều dài của cuốn truyện thơ mà người đọc, người nghe đều dễ nhận thấy.

Thúy Kiều được sinh ra trong một gia đình trung lưu, cha mẹ nàng đã già yếu vì thế tấm lòng hiếu nghĩa đầu tiên của nàng là lòng hiếu thảo đối với cha mẹ. Nàng đã hy sinh đời con gái, hy sinh cả mối tình đầu đẹp tuyệt vời của mình để bán thân lấy tiền chuộc cha và em:

*Hạt mưa sa nghĩ phận hèn
Liều đem tác dạ, quyết đền ba sinh*

Không ai ép buộc Kiều nhưng nàng đã tự nguyện với tất cả lòng thương yêu cha mẹ. Nàng thật có hiếu với lòng hy sinh cao cả.

Đâu đã hết, khi lưu lạc, rơi vào chốn lầu xanh, Kiều không lúc nào mà không nhớ đến song thân:

*Xót người tựa cửa hôm mai
Quạt nồng ấp lạnh những ai đó giờ?*

Kiều ở lầu Ngưng Bích với biết bao tâm trạng buồn tủi, lo âu tê tái nhưng nàng vẫn không quên đạo làm con, nàng cảm thấy rằng mình có tội vì không chăm sóc được cho cha mẹ già. Thúy Kiều xa nhà là bởi vì đâu? Nàng phải chịu bao đau khổ là vì đâu? Cũng do một phần là nàng đã tự nguyện bán mình chuộc cha và em. Nàng không bao giờ trách cứ gia đình mà còn luôn nghĩ là mình có lỗi. Tấm lòng ấy của nàng thật đáng thương, đáng trân trọng biết dường nào.

Khi Kiều phải tiếp khách làng chơi, lúc tỉnh rượu tàn canh, tâm hồn và thể xác rã rời nhưng nàng vẫn nhớ đến cha mẹ mỗi ngày một già yếu đi:

*Nhớ ơn chín chữ cao sâu
Một ngày một ngã bóng dâu tà tà*

Kiều luôn hướng về quê nhà. Phải chăng đó là niềm sống của nàng giúp nàng xua bớt ưu tư phiền muộn? Ngay cả khi Kiều khuyên Từ Hải ra hàng, nàng cũng nghĩ đến cảnh:

Mở mang mày mặt rõ ràng mẹ cha

Kiều đâu ham gì công danh quyền quý, nàng chỉ muốn làm mẹ cha vui lòng, mở mang mày mặt với mọi người, như thế là nàng báo đáp được ơn sinh thành:

Không chỉ có hiếu với cha mẹ mà nàng còn nhớ thương đến hai em:

Sân hòe đôi chút thơ ngây

Nàng thương Thúy Vân. Vương Quan còn trẻ dại, nàng luôn mong hai em được hạnh phúc dù nàng đang khổ hơn rất nhiều.

Cuối cùng, Kiều luôn có nghĩa đối với người yêu, người đã cùng thề nguyện sẽ sống đến răng long tóc bạc.

Kiều phải chịu biết bao đắng vất đau khổ khi trao duyên cho em. Nhưng nàng quyết phải làm bởi vì nếu không thì nàng sẽ trở thành con người bội bạc, quên nghĩa, quên tình:

Để lòng thì phụ tấm lòng với ai

Đến khi xa cách, Kiều hình dung ra hình ảnh Kim Trọng và thương lo cho chàng cứ mòn mỏi trông chờ nàng:

*Tưởng người dưới nguyệt chén đồng
Tin sương luống những rày công mai chờ*

Nhân cách của Thúy Kiều là thế, tấm lòng hiếu, nghĩa của nàng không bao giờ thay đổi. Kiều có ân nghĩa: nàng mang ơn và quyết trả ơn những người đã giúp đỡ mình đồng thời nàng cũng thẳng tay trừng phạt những thế lực bạc ác vùi dập cuộc đời nàng.

Tấm lòng hiếu nghĩa của Kiều hòa quyện nhân cách trong sáng tạo thành một con người tuyệt vời.

Khi Kiều lọt vào lầu xanh, ngày ngày phải tiếp khách làng chơi, nàng luôn ưu tư đơn độc. Cuộc sống buông thả, sa đọa ở lầu xanh cùng với những thú vui vật chất vẫn không làm Kiều vui được:

*Mặc người mưa Sở mây Tần
Riêng mình nào biết có xuân là gì?*

Đối với Kiều, ngày nào còn ở chốn lầu xanh thì ngày đó nàng không biết tới mùa xuân vui tươi, ngược lại chỉ toàn là một chuỗi ngày băng giá, đen tối. Nếu nàng có vui thích thì chỉ:

*Vui là vui gượng kéo là
Ai tri âm đó mặn mà với ai?*

Và mặc dù: *Cung cầm trong nguyệt nước cờ dưới hoa* vẫn không thể làm cho nàng giải bớt những phiền muộn, những nhọc nhãi xót xa cho cuộc đời mình. Mọi hành động của nàng đều là gượng ép, miễn cưỡng bởi vì chốn lầu xanh không phải là nơi một cô gái có tâm hồn, nhân cách trong sáng như Thúy Kiều.

Ngày xưa cũng như ngày nay, các cô gái đã sa vào chốn bùn nhơ thường khó thoát ra được mà có khi càng buông thả cho cuộc đời mình trôi về đâu thì trôi. Nhưng Kiều thì không thế, nàng luôn mang trong lòng tâm sự:

*Ôm lòng đòi đoạn xa gần
Chẳng vò mà rối chẳng dần mà đau*

Nỗi đau của Kiều cứ âm ỉ cháy làm cõi lòng Kiều héo úa vì đau đớn. Điều đó chứng tỏ tâm hồn Kiều trong sáng, thật khó lòng làm vẩn đục được. Kiều luôn muốn vươn lên khỏi chốn bùn nhơ và nàng làm mọi cách để thoát ra khỏi chốn lầu xanh. Kiều không bao giờ thích ứng được với cuộc sống xấu xa này.

Ở cuối tác phẩm của mình, Nguyễn Du có viết:

Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài

Thật vậy, Thúy Kiều với nhân cách trong sáng, tâm lòng hiếu nghĩa của mình thật đáng để mọi người nể vì cảm phục. Nàng luôn hiện thân của một tâm hồn tuyệt vời như là viên ngọc ngày càng được mài dũa. *Truyện Kiều* sống mãi trong lòng người đọc qua nhiều thế kỷ cũng là nhờ phần chính ở nhân vật Thúy Kiều đẹp đẽ này.

Ngô Thị Hoàng Trinh
Trường PTTT Lê Quý Đôn